

РЕШЕНИЕ

№ 78

гр. С., 07.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С., ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Мария Ян. Блецова Калцова

Членове: Стефка Т. Михайлова Маринова
Гергана Огн. Симеонова

при участието на секретаря Нина Б. Кънчева
в присъствието на прокурора Х. Д. Х.
като разгледа докладваното от Мария Ян. Блецова Калцова Въззивно
гражданско дело № 20242200500068 по описа за 2024 година

Производството е въззивно и се движи по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от адв.Й., пълномощник на Г. С. Г., ЕГН *****, от гр.С., кв. ,, Д.Г. ** против решение № 925/07.12.2023г. по гр.д. № 3476/2023г. на Районен съд – С., с което на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ Прокуратурата на Република България е била осъдена да заплати на жалбоподателя сумата от 2000.00лв. представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва считано от 23.12.2022г. С обжалваното решение е бил отхвърлен до пълния претендиран размер от 5000.00лв. искът за причинени неимуществени вреди, както и искът за причинени имуществени вреди в размер на 1600.00лв. за заплатен в наказателното производство адвокатски хонорар. В отхвърлителната част решението е обжалвано като неправилно и незаконосъобразно. По отношение на претендираните неимуществени вреди жалбоподателят посочва, че съдът не е съобразил всички относими

обстоятелства относно личността му. Не е взел предвид качеството му на военнослужещ, на това, че е положил клетва да пази страната си, както и Конституцията и законите и. До момента на незаконното обвинение жалбоподателят бил в добри отношения с колегите си, а след този момент отношенията с колегите и особено с началниците му се влошили значително, бил принуден да слуша подмятания, че ще лежи в затвор, дори след оправдателната присъда доверието в колегите му/ началниците му се възстановявало бавно и трудно. При определяне на размера на обезщетението за причинените вреди на ищеца, съдът не бил взел предвид стандарта на живот и получаваните доходи. Претендираното обезщетение в размер на 5000.00лв. се явявало справедливо. То било дори по – малко от осем минимални работни заплати към 2022г.

По отношение отхвърлената претенция за заплащане на имуществени вреди, страната излага следните съображения:

В законодателството липсвала правна регулация на отговорността за разноски, които се правят в наказателното производство. Ето защо по наказателните дела (в случая АНД 44/2022г. на СлВС и ВАНД 59/22г. на ВАС – София), било достатъчно да се представи адвокатско пълномощно за да се легитимира процесуалното представителство на страната. Сторените от оправданите по наказателни дела разноски за адвокатско възнаграждение следвало да се претендират по реда на ЗОДОВ. В този смисъл била и практиката на ВКС обективизирана в ТР № 1/2017г. на ОСГК на ВКС. В случая от представените доказателства било видно, че ищецът е заплатил за адвокатска защита възнаграждения в размер на 600.00лв. и 1000.00лв. и е бил надлежно представляван в наказателното производство. Представените договори за правна помощ имали характер на разписка за сторените от страната разноски. Моли се в обжалваните части решението да бъде отменено и предявените искове да бъдат изцяло уважени.

Няма направено искане за присъждане на деловодни разноски за настоящата инстанция. Страната не е представила нови доказателства.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК не е депозиран отговор на въззивната жалба.

В с.з. въззивникът редовно призован не се явява и не се представлява. Процесуалният и представител адв. Й. в писмено становище заявява, че

оспорва жалбата, моли да се потвърди обжалваното решение и претендира разноси.

Въззиваемата страна Окръжна прокуратура редовно призована се представлява от прокурор Х., който заявява, че оспорва въззивната жалба и моли същата да не бъде уважена.

Пред настоящата инстанция не се събраха допълнителни доказателства.

Обжалваното решение е било съобщено на въззивника на 14.12.2023г. и в рамките на законоустановения четиринадесет дневен срок – на 20.12.2024 г. е била депозирана въззивната жалба.

Установената и възприета от РС – С. фактическа обстановка изцяло кореспондира с представените по делото доказателства. Тя е изчерпателно и подробно описана в първоинстанционното решение, поради което на основание чл.272 от ГПК настоящият съд изцяло я възприема и с оглед процесуална икономия препраща към него.

Въззивната жалба е редовна и допустима, тъй като е подадена в законоустановения срок от лице с правен интерес от обжалване на съдебния акт. Разгледана по същество жалбата се явява частично основателна.

Пред Районния съд е бил предявен иск с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ. Било е търсено обезщетение за заплащане обезщетение за търпени неимуществени вреди от ищеца. В исковата молба се твърди, че като последица от извършените наказателно - процесуални действия против ищеца Г. Г., които продължили около осем (8) месеца по повдигнато обвинение по чл.311, ал.1, вр.чл.20, ал.2, вр. чл.26, ал.1 от НК, приключили с оправдателна присъда, ищецът е претърпял значителни неимуществени вреди, изразяващи се в затвореност, избягване на контакти, притеснения за бъдещето, нервност, избухливост, раздразнителност.

За да бъде уважен предявеният иск, ищецът е следвало да докаже, че е бил обвинен в извършване на престъпление, за което е бил оправдан. Освен това е следвало да докаже наличието на твърдените от него болки и страдания, както и че те са в причинно - следствена връзка с неправилно повдигнатото му обвинение.

В настоящия случай няма спор между страните, че на въззивника е било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл.311, ал.1, вр.чл.20,

ал.2, вр. чл.26, ал.1 от НК, за което той по-късно е бил оправдан, тъй като съдът приел, че извършеното от него деяние е малозначително. Процесуалните действия започнали с повдигането на обвинение на 18.04.2022г. и приключили с оправдателна присъда произнесена от ВАС на 23.12.2022г. По делото са налице данни от разпитаните свидетели Г.а и Иванов. Съдът кредитира показанията им въпреки, че са близки на ищеца – /съпруга и приятел/колега/, дотолкова доколкото те не си противоречат с останалите събрани по делото доказателства. Свидетелите са имали възможност непосредствено и лично да добият впечатление за начина по който Г. е приел случващото се. От техните показания се установява, че той е бил притеснен, раздразнителен, сприхав, затворил се в себе си и не желаел да се среща с хора, което било необичайно за него. Твърденията за влошено здравословно състояние – повишаване на кръвното налягане, повишена тревожност и т.н. не са подкрепени от медицински документи или експертизи.

От изложеното по-горе е видно, че Г. е претърпял неимуществени вреди вследствие на неправилно повдигнатото му обвинение, за което по-късно бил оправдан, както и че между тези вреди – стрес, разстроено състояние, раздразнителност и т.н. и повдигнатото му обвинение е налице причинно-следствена връзка. Съдът намира това за безспорно и категорично установено, но счита че **определеното му обезщетение в размер на 2000.00лв. е завишено.**

Принципът заложен в ЗЗД в чл.52 е че обезщетенията за неимуществени вреди се определят от съда по справедливост. В случая при определяне на размера на дължимото обезщетение съдът следва да вземе предвид тежестта на повдигнатото обвинение, продължителността на наказателното преследване, вида и продължителността на наложената мярка за неотклонение, данни за личността на подсъдимия, доколко повдигнатото обвинение се е отразило негативно на физическото здраве, психиката му, на контактите в социалния му живот, на положението му в обществото, работата и други фактори.

Съдът намира, че продължителността на наказателното производство от около осем месеца е по същество бързо развило се наказателно производство, изцяло съобразено с принципа на разумност при осъществяване на

наказателното преследване. Повдигнатото обвинение на Г. е било за леко престъпление и по отношение на него е била взета най-леката мярка за неотклонение, а именно „Подписка“, която не го е ограничила съществено в неговия личен и професионален живот. Той е имал възможност да работи и да общува с близките си. Оправдателната присъда постановена от съда е не поради липсата на осъществен наказателен състав, а поради малозначителност на извършеното деяние, което обстоятелство следва да бъде взето предвид от съда при определяне на дължимото обезщетение по чл.52 от ЗЗД. В тази връзка, съдът намира че именно поради характера на осъществяваната от ищеца трудова дейност – военнослужещ от армията на Република България, неговото поведение е следвало да бъде още по – острожно и отговорно. Моралната му отговорност следва да е завишена спрямо останалите членове на обществото, защото поведението му е пример за подрастващото поколение. Освен това ищецът е работел в международна военна база и е следвало още по – внимателно да се отнася към възложените му отговорности, за да не урони престижа на родината.

При определяне на дължимото обезщетение следва да се съобрази, че негативните емоции търпени от ищеца са се концертирали основно в периода докато е траяло наказателното производство. Те окончателно са отшумели до два месеца след оправдаването му. Няма данни воденото наказателно преследване действително да се е отразило на кариерното израстване на ищеца. Той не е получил никаква имуществена санкция или нереализирана финансова възможност, която да му е причинила емоционален стрес и чието овъзмездяване, съдът да съобрази при определяне на дължимото обезщетение като обвърже същото с минималната работна заплата в страната през този период от време.

Като взе предвид изложеното, съдът намира, че преживените болки и страдания не са в такава степен, че да обусловят едно обезщетение в размер от 5000.00лв. Счита, че справедливо обезщетение би било в размер на 1000.00лв., като по този начин биха се обезвъзмездил всички претърпени от него болки и страдания. В случая определеното обезщетение от РС – С. е в размер на 2000.00лв. То не е обжалвано от РПрокуратура, поради което съдът не може да намали размера на вече определеното обезщетение. В тази част въззивната жалба не следва да бъде уважавана. И присъденото обезщетение не следва да се увеличи.

По отношение на претенцията за претърпени имуществени вреди от заплатени адвокатски възнаграждения, съдът намира, че тя е основателна. Няма никакъв спор, че ищецът е бил надлежно представляван от пълномощник, адв.Й. във всички фази на наказателното производство. Не съществува задължение в хода на наказателното производство да се представят доказателства за заплатен адвокатски хонорар. Пред РС – С. са били представени писмени доказателства – договори за правна помощ, от които е видно, че ищецът е бил заплатил адвокатско възнаграждение за процесуално представителство в общ размер на 1600.00лева. В трайната си практика ВКС приема, че заплатеното възнаграждение за адвокатска защита в наказателното производство при постановяване на оправдателна присъда представлява имуществена щета, която може да бъде търсена от гражданския съд като обезщетение. От представените по делото доказателства е видно, че за процесуално представителство в хода на наказателното дело ищецът е заплатил адвокатско възнаграждение в общ размер на 1600.00лв. – 600.00лв. за първа инстанция и 1000.00лв. за въззивна инстанция. Съгласно разпоредбата на чл.13, ал.1, т. 2 от НМРАВ, при възможно наказание до 5 години лишаване от свобода, минималното адвокатско възнаграждение е в размер на 1000.00лв. В случая не може да се говори за прекомерност на търсеното/заплатено от ищеца адвокатско възнаграждение за всяка от инстанциите. Съдът намира, че е безспорен фактът на процесуално представителство осъществено от адв.Й., както в досъдебното наказателно производство, така и пред първа и втора инстанция пред съда. Ищецът не е представил изрично пълномощно за съдебната фаза, но защита е била осъществявана и това е видно от протоколите по наказателното производство. Самите договори за правна помощ са представени с исковата молба и в тях е отразено, че ищецът е заплатил адвокатски хонорар. Първоинстанционното решение в частта на присъденото обезщетение за имуществени вреди следва да бъде присъдено.

По отношение на разноските за РС, същите следва да се определят като се вземе предвид уважената част от иска. При искова претенция в размер на 6600.00лв., уважена част от иска в размер на 3600.00лв., доказани разноски в размер на 810.00лв., на ищеца следва да се определят разноски в размер на 437.40лв. С първоинстанционното решение са му били присъдени деловодни

разноски в размер на 245.45лв., то с настоящето следва да му се присъдят още 191.95лв.

За въззивна инстанция ищцовата страна е доказала разноски в размер на 760.00лв. От тези доказани разноски, съобразно изхода на спора следва да се присъдят 410.40 лева.

По тези съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение 925/07.12.2023г. по гр.д. № 3476/2023г. по описа на С.ския районен съд, **в частта**

- с която е бил отхвърлен предявеният от Г. С. Г., ЕГН *****, от гр.С., кв. „ Д.Г. ** против Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ № 2 иск за присъждане сумата от 1600.00лв. представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди от незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 311, ал. 1 от НК, вр. чл. 20 ал. 2 ,от НК, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, по което образуваното наказателно производство е приключило влязло в сила решение, с което ищецът е оправдан, ведно със законната лихва за забава, считано от 23.12.2023 г. до окончателното и изплащане.

като НЕПРАВИЛНО и НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНО

ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВИ :

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ № 2 да заплати на Г. С. Г., ЕГН *****, от гр.С., кв. „ Д.Г. ** сумата от 1600.00лв. представляваща обезщетение за причинени

имуществени вреди от незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 311, ал. 1 от НК, вр. чл. 20 ал. 2 ,от НК, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, по което образуваното наказателно производство е приключило влязло в сила решение, с което ищецът е оправдан, ведно със законната лихва за забава, считано от 23.12.2023 г. до окончателното и изплащане.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ № 2 да заплати на З.С.С., ЕГН ***** от гр.С., кв. ,, С.к. ** допълнително сумата от 191.95лв. деловодни разноски за първа инстанция.

В останалата част потвърждава решението като правилно и законосъобразно.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ № 2 да заплати на З.С.С., ЕГН ***** от гр.С., кв. ,, С.к. ** сумата от 410.40 лева деловодни разноски за въззивна инстанция.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____